

СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА США

Желавський Андрій Сергійович

Кафедра фізичного виховання НТУ «ХПІ»

Актуальність дослідження полягає в його потенціалі для інформування та покращення організації фізичного виховання у закладах вищої освіти. Вивчаючи ставлення та сприйняття студентів, це дослідження сприяє розробці ефективних стратегій і практик, які підвищують залученість студентів, їхнє благополуччя та загальну якість програм фізичного виховання. Результати цього дослідження мають значення як для академічної, так і для практичної сфери, що робить його цінним внеском у сферу вищої освіти.

Мета дослідження – комплексне вивчення ставлення студентів до організації фізичного виховання у закладах вищої освіти України та США.

Результати дослідження. У дослідженні взяли участь 50 студентів 1-2 курсів українського та американського закладів вищої освіти. У анкетуванні приймали участь 18 студентів американських закладів і 32 студента з України. З них 26 чоловіків та 24 жінки, 17 студентів технічної спеціальності і 33 гуманітарної. Вік студентів був від 17 до 22 років. Було використано структуровану анкету, що складається з питань за шкалою Лайкерта, запитань з декількома варіантами відповідей та відкритих запитань [1].

Опитування проводилось онлайн через захищену платформу. Учасники отримали запрошення на електронну пошту з посиланням для доступу до опитування. Опитування залишалось відкритим протягом двох тижнів, щоб дати учасникам достатньо часу для його завершення. За результатами наведемо наступні таблиці відповідей залежно від статі, країни та спеціальності респондентів (табл. 1-3).

Таблиця 1 – Відповіді на питання: Як ви оцінюєте відповідність курсів фізичного виховання вашій загальній освіті?

Відповідь	Країна		Стать		Спеціальність	
	Україна	Америка	ч	ж	тех.	гум.
Дуже актуально	2	3	4	1	2	3
Певною мірою актуально	7	6	5	8	3	10
Нейтрально	14	5	11	8	8	11
Не дуже актуально	4	3	3	4	2	5
Зовсім не має значення	5	1	1	5	2	4

Таблиця 2 – Відповіді на питання 2. Наскільки Ви задоволені різноманітністю пропонованих курсів з фізичного виховання?

Відповідь	Країна		Стать		Спеціальність	
	Україна	Америка	ч	ж	тех.	гум.
Дуже задоволений(на)	5	2	5	2	2	5
Задоволений(на)	6	6	8	4	6	6
Нейтрально	19	5	10	14	6	18
Не задоволений(на)	2	4	1	5	3	3
Дуже не задоволений	-	1	-	1	-	1

Таблиця 3 – Відповіді на питання 3. Чи вважаєте Ви, що чинна навчальна програма з фізичного виховання відповідає Вашим навчальним потребам?

Відповідь	Країна		Стать		Спеціальність	
	Україна	Америка	ч	ж	тех.	гум.
Так, повністю	3	3	4	2	4	2
Так, певною мірою	18	12	18	12	8	22
Ні, не зовсім	9	2	2	9	4	7
Ні, зовсім не відповідає	2	1	-	3	1	2

Слід зазначити, що студенти американських закладів вищої освіти відповідали більш емоційно, оцінюючи задоволеність курсом фізичної освіти. У той час як відповіді українських студентів були більш нейтральними.

Більшість респондентів-жінок не задоволені різноманітністю пропонувананих курсів з фізичного виховання, у той час як чоловіки висловлювали задоволеність чи нейтральне відношення. Також жінки вважають, що курси фізичного виховання не зовсім відповідають загальній освіті. Представники технічних спеціальностей відповідали більш нейтрально, але гуманітарії були більш емоціональними.

Наступний розділ анкети стосувався методів викладання та підходів до навчання. Найбільш ефективними під час уроків фізичної культури студенти вважають практичні демонстрації та групові заняття (рис. 1). Онлайн заняття вони вважають неефективними, що природно, коли мова йде про заняття фізичною культурою. Також більшість опитуваних визнають важливість використання технологій для покращення досвіду фізичного виховання. Відповіді опитуваних були приблизно однаковими, не залежно від статі чи академічної направленості. Треба зауважити, що жоден студент не запропонував якийсь інший метод викладання, що говорить про не дуже велику зацікавленість студентів.

Рисунок 1. Методи викладання фізичного виховання у закладах вищої освіти.

Оцінка доступності для студентів приміщень для занять фізичною культурою в позаурочний час дещо різниться у різних країнах (рис. 2). Студенти американських закладів вищої освіти відповідали, що приміщення доступні чи дещо доступні. Але 4 студента українських навчальних закладів і 2 студента американського вузу відповіли, що приміщення не дуже доступні. Також 2 студенти українського навчального закладу зазначили, що приміщення зовсім не доступні. Можливо, це пов'язано з необхідністю занять онлайн.

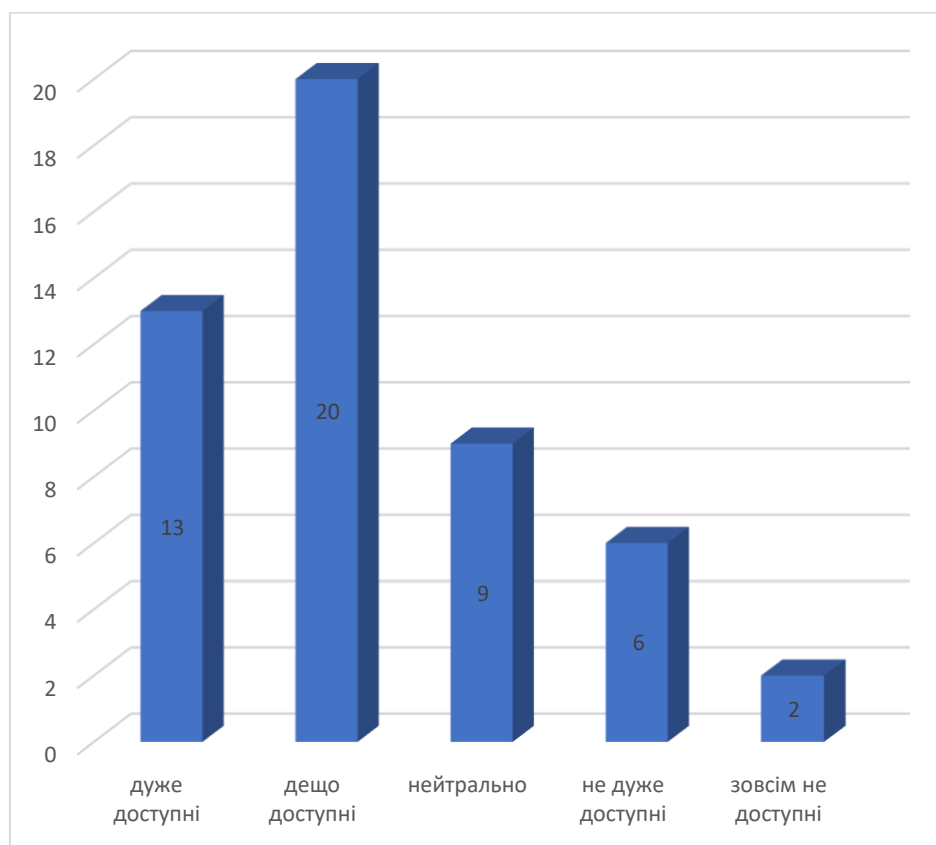

Рисунок 2. Доступність приміщень для занять фізичною культурою в позаурочний час.

В цілому студенти задоволені і зацікавлені заняттями фізичною культурою (табл. 4). Але є такі, які нейтрально відносяться до цих занять. Більшість таких відповідей були відповідями жінок, які навчаються в українських вузах.

Таблиця 4 – Рівень інтересу студентів до занять фізичною культурою за результатами власного дослідження, %

Рівень інтересу	Стать	Вік		
		17	18-20	20-22
Дуже задоволені	ч	50	-	-
	ж	-	12.5	-
Задоволені	ч	50	19.5	33.3
	ж	-	12.5	-
Нейтральні	ч	-	12.5	25
	ж	-	25	20
Незадоволені	ч	-	12.5	-
	ж	-	-	16.7
Дуже незадоволені	ч	-	5.5	5
	ж	-	-	-

Студенти висловили побажання зробити програму фізичного виховання більш різноманітною, без обмежень на один вид спорту. Деякі з них запропонували збільшити тривалість тренувань та надати можливість зарахування спортивної активності поза межами університету. Частина респондентів висловилися за гнучкий графік занять і створення онлайн-системи для реєстрації. Важливою темою стала потреба в оновленні інвентаря, покращенні інформування про спортивні можливості та забезпеченні безпечного, етичного середовища, зокрема через залучення більше жінок-викладачок. Хоча більшість були задоволені анкетною, окремі студенти запропонували включити питання про доступність майданчиків, можливість проходження занять онлайн та проблеми поєднання з навчанням.

Висновки. В результаті аналізу отриманих результатів було встановлено:

1. Більшість студентів досить нейтрально оцінюють відповідність курсів фізичного виховання загальній освіті і чинна навчальна програма з фізичного виховання певною мірою відповідає навчальним потребам.

2. Найбільш ефективними студенти вважають практичні демонстрації та групові заняття. Онлайн заняття вони вважають неефективними. Достатність матеріально-технічної бази для фізичного виховання у навчальних закладах адекватна. Також приміщення для занять фізичною культурою в позаурочний час також досить доступні для студентів. В цілому студенти задоволені і зацікавлені заняттями фізичною культурою. Але є такі, які нейтрально відносяться до цих занять.

3. Порівняння результатів власного дослідження з іншими роботами [1-4] підтверджує важливість змісту програм, методів викладання, доступності обладнання та індивідуального підходу. Саме ці чинники найбільше впливають на мотивацію студентів і їхню задоволеність заняттями.

4. Практична цінність дослідження полягає у виявленні ключових аспектів, що можуть бути враховані адміністрацією та викладачами для вдосконалення програм.

Список використаних джерел:

1. Земська Н. О. Ставлення студентів до фізичного виховання і спорту. - Івано-Франківськ, 2012. – 12 с.

2. Пальчук М., Кенсицька І. Ставлення студентів до занять фізичним вихованням у ВНЗ.- Київ, 2015. – 5с.

3. Повар О. Мотиваційно-ціннісне ставлення студентів університетів до фізичного виховання й спорту. – Луцьк, 2012.- 6с.

4. Colquitt G., Walker J., Fix B. Exploring student attitudes toward physical education and implications for policy.- *Georgia Educational Researcher*. — 2012.